

Accountantsverslag

Gemeente Eersel

Eindhoven

8 juni 2021

Aanbiedingsbrief

Gemeente Eersel
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 12
5520 AA Eersel

Eindhoven, 8 juni 2020

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2020**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 van gemeente Eersel.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in september 2020 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij april 2021 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2020.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met het afdelingshoofd bedrijfsvoering en de senior comptable. Tevens zullen wij de bevindingen in dit verslag toelichten in de raadsvergadering op 22 juni.

Het jaarrekeningtraject 2020 is geen gemakkelijk proces geweest. Dit werd veroorzaakt door de beperkte capaciteit binnen de afdeling financiën. Daarnaast werd het proces niet bespoedigd door het op afstand werken. Wij hebben de samenwerking met de medewerkers als constructief en plezierig ervaren. Tegelijkertijd denken wij dat binnen de organisatie genoeg ruimte voor verbetering is om het financieel afsluitproces te versoepelen. Dit mede met het oog op de aankomende rechtmatigheidsverantwoording. Wij danken de organisatie voor de extra inzet die is geleverd om de jaarrekening en controle tijdig af te kunnen ronden.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned by drs. R. Meusen RA
on 08-06-2021

Drs. R. Meusen RA
Extern accountant

© 2021 Crowe Foederer B.V.

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2020

    1. Financiele effecten corona 10
    2. Begrotingsrechtmatigheid 11
    3. Grondexploitaties – algemeen 12
    4. Grondexploitaties – specifieke complexen 13
    5. Aanbestedingsrechtmatigheid 14
    6. Voorziening 15
    7. Tozo 16
    8. Sociaal domein – beheersing budget 17
    9. Sociaal domein – levering zorg 18
    10. Speerpunt 19

4. Overige aspecten 20

5. Bijlages
    1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 22
    2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO 23

Totaal aantal pagina's: 24

© 2021 Crowe Foederer B.V.

1. Management samenvatting

Ons oordeel: goedkeurende verklaring

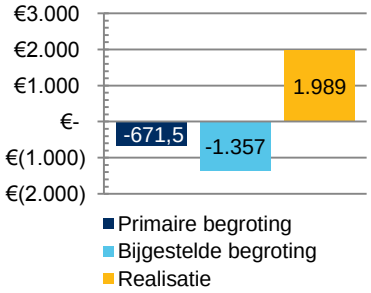
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2020 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten **rechtmatig tot stand gekomen** en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	**Geen bevindingen**	**Wel bevindingen**	**Anders**	**Toelichting**
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**
SISA bijlage				Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020. Op grond hiervan melden wij dat **geen fouten en/of onzekerheden** zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

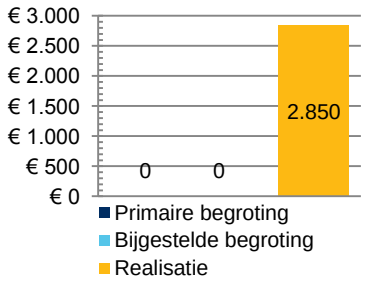
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

- Het **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 1,99 mln positief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo toe met dit bedrag.

- In de **bijgestelde begroting** heeft een bijstelling plaatsgevonden van € 0,7 mln negatief ten opzichte van de primaire begroting. Dit is voor € 1,5 mln het gevolg van kredietvotering voor het meerjarig investeringsprogramma welke worden doorgevoerd na de primaire begroting. Daarnaast heeft er een bijstelling van € 0,4 mln lagere lasten plaatsgevonden doordat de aanvragen voor de primitieve begroting te hoog waren.

- Het gerealiseerde resultaat is € 3,3 mln hoger dan de bijgestelde begroting. De belangrijkste afwijkingen betreffen:
  - Hogere grondverkopen + € 268.000
  - Hogere tussentijdse winstneming grondexploitaties + € 1.470.000 (zie bevinding 3.3)
  - Hogere algemene uitkering + € 799.000
  - Vrijval stelposten + € 545.000
  - Hogere specifieke uitkering (SPUK) stimulering sport + € 130.000
  - Hogere dotatie voorziening onderhoud gemeentehuis en -werf -/- € 199.000

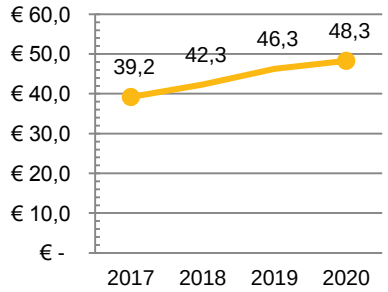
- Het **resultaat na bestemming** (€ 2,9 mln) is hoger dan de bijgestelde begroting en de primaire begroting. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen wij naar de financiële analyse in de jaarrekening.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

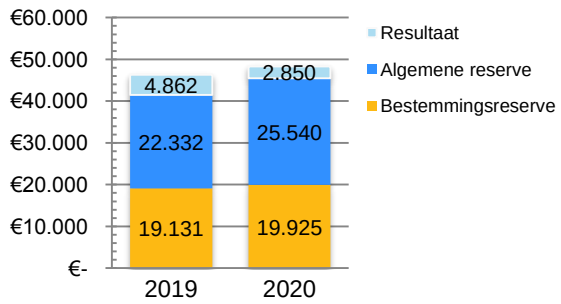
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

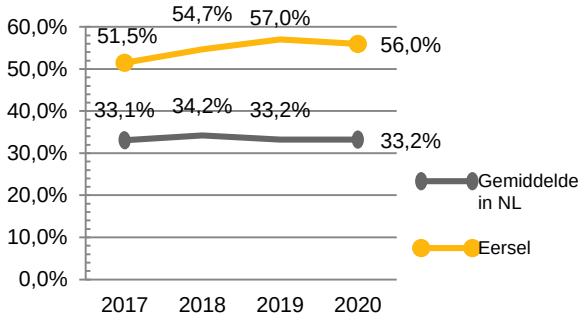
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen in €k

Solvabiliteit in % van balanstotaal

- Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe met € 2,0 mln als gevolg van het gerealiseerde resultaat voor bestemming en bedraagt € 48,3 mln eind 2019.
- Het eigen vermogen bestaat voor € 19,9 mln uit bestemmingsreserves en voor € 25,5 mln uit algemene reserves (voor resultaat-bestemming 2020).
- Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is het **weerstandsvermogen** van de gemeente ruim voldoende.
- De **solvabiliteit** is met 56,0% gezond en neemt af ten opzichte van 2019 (57,0%, daling van 1,0% punt) als gevolg van de toename van het balanstotaal (+ 6,1% tot € 86,2 mln).

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2020 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.

	Grondslag	Omvang	Tolerantie
Fouten	1% van de gerealiseerde lasten incl. dotatie reserves	€ 51.463.000	€ 514.000
Onzekerheden	3% van de gerealiseerde lasten incl. dotatie reserves	€ 51.463.000	€ 1.542.000
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

<table>
<tr><th>Onderwerp</th><th>Toelichting</th></tr>
<tr><td>Controleverschillen</td><td>In de jaarrekening 2020 resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Er zijn onzekerheden voor een totaal bedrag van € 392.000 welke zien op het sociaal domein. Voor een inhoudelijke toelichting op deze onzekerheden verwijzen wij naar paragraaf 3.9 van dit verslag.
Hieronder opgenomen het overzicht van ‘niet gecorrigeerde afwijkingen’ boven de rapportage tolerantie van € 50.000.
<table>
<tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr>
<tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 392.000</td><td>H. 3.9</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td></td><td>-</td><td>-</td><td>€ 392.000</td><td>-</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Jaarverslag verenigbaar</td><td>Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.</td></tr>
</table>

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt **en schattingen en veronderstellingen** maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De belangrijkste schattingen zijn aanwezig in de bepaling van de grondexploitaties, de voorzieningen (inclusief VPB positie) en de uitkomsten van juridische procedures. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het inkoopproces en de invulling van de verbijzonderde interne controle functie. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is.
SiSa-bijlage	De **SiSa-bijlage** en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichten tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.1 Financiële effecten Corona

Financiële effecten Corona	
	Bevinding
	Vanuit de algemene rijksuitkering heeft uw gemeente een compensatie-uitkering ontvangen van circa € 758.000. Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. Door de raad is besloten om het college de beschikking te geven over de compensatie-uitkering. In 2020 is een totaal bedrag van € 390.000 van deze middelen aangewend. Het restantbedrag van € 368.000 is in de jaarrekening verwerkt als budgetoverheveling naar 2021. Het ministerie van binnenlandse zaken heeft geadviseerd om in het jaarverslag een aparte paragraaf te wijden aan corona. De gemeente heeft er voor gekozen om de raad te informeren via de bestuursrapportages en binnen de jaarrekening een korte analyse van de resultaten op te nemen. Ten aanzien van de analyse die is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering merken wij het volgende op: - De analyse gaat niet in op het effect van de coronacrisis op de voortgang van projecten en de mate waarin doelstellingen zijn bereikt. - In de paragraaf wordt geen doorrekening gedaan van de structurele effecten van Corona op uw financiën. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is tevens geen risicobedrag gekwantificeerd hiervoor. Overigens zijn deze effecten op dit moment nog moeilijk te duiden. Ten aanzien van de risico's op de getrouwheid en rechtmatigheid als gevolg van Corona hebben wij onze controlewerkzaamheden in het bijzonder gericht op (zorg)kosten zonder prestatie op basis van continuïteitsbijdragen, verstrekte subsidiegelden en de verstrekte TOZO uitkeringen. Wij hebben hierin geen materiele fouten of onrechtmatigheden aangetroffen. Voor een nadere toelichting op de TOZO uitkeringen verwijzen wij naar bevinding 3.7.

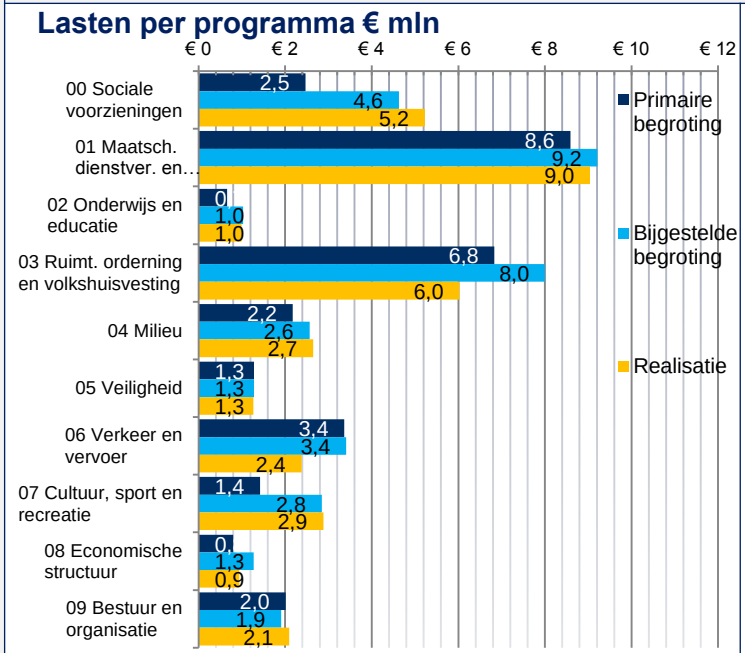
© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Bevinding

In het kader van de controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten ten opzichte van de geraamde begroting:

- Programma 0 (overschrijding € 600.000) met name als gevolg van de TOZO uitkering. Hier tegenover staat een hogere rijksbijdrage.
- Programma 4 (overschrijding € 87.000) onder andere veroorzaakt door afwikkeling PMD 2015 tot en met 2018.
- Programma 7 (overschrijding € 37.000) vanwege een extra storting vanuit het onderhoudsplan in de voorzieningen sportgebouwen.
- Programma 9 (overschrijding € 180.000) met name als gevolg van verplichte actualisatie van de wachtgeld- en pensioenverplichting.

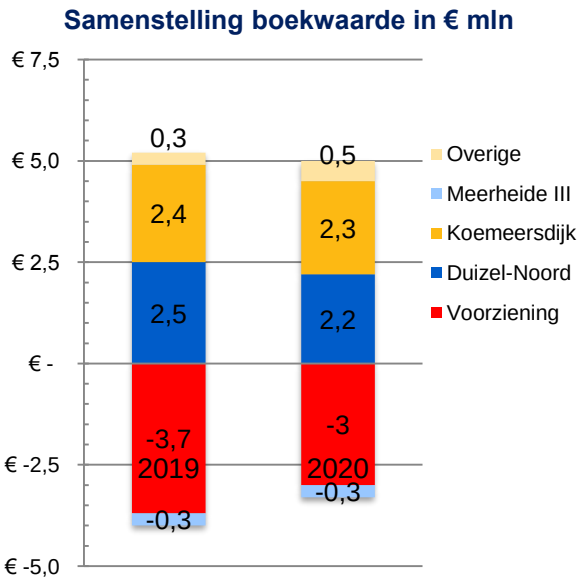
Wij hebben vastgesteld dat kostenoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en deels gecompenseerd worden door hogere baten. Het voorstel aan de raad is om de genoemde overschrijdingen te autoriseren bij de vaststelling van de jaarrekening. Vooruitlopend op dit besluit zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uit gegaan dat geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ten aanzien van de investeringen hebben wij vastgesteld dat één krediet-overschrijding boven de rapporteringstolerantie uitkomt. Dit betreft Landinrichting Wintelre-Oerle. Hiertegenover staan niet geraamde subsidies en is derhalve rechtmatig.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.3 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties - algemeen	
Grond-exploitaties	Bevinding

De **waarde** van de gronden in exploitatie exclusief voorziening is in 2020 afgenomen van € 4,9 mln naar € 4,7 mln.

De **voorziening** voor verwachte verliezen op grondexploitaties is afgenomen en bedraagt € 3,0 mln en ziet toe op de projecten Koemeersdijk (€ 1,8 mln), Dorpshart Knegsel (€ 0,7 mln) en Steensel-Noord (€ 0,5 mln).

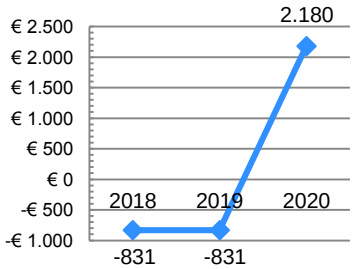
Per saldo bedraagt de **balanswaarde** in de jaarrekening € 1,7 mln. De grootste mutaties in 2020 betreffen:

- Toegerekende rentekosten + € 88.000
- Planning en voorbereiding (incl. overhead) + € 130.000
- Bouw- en woonrijpmaken + € 627.000
- Overige kosten + € 33.000
- Verkopen -/- € 2.542.000
- Afname voorzieningen (incl. rente) + € 699.000
- Tussentijds genomen winsten + € 1.470.000

Het verantwoorde **resultaat** in 2020 bedraagt in totaliteit € 2.169.000 en bestaat uit tussentijds genomen winst ad € 1.470.000 en een vrijval aan de voorziening voor verliesgevende projecten ad € 699.000.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.4 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen		
	Bevinding	
Grond-exploitatie **Duizel Noord**	De totale boekwaarde van de exploitatie **Duizel Noord** bedraagt € 2,2 mln. In 2020 is middels het raadsbesluit van 24 november Fase 2 toegevoegd aan de grondexploitatie. Fase 1 en 2 vormen tezamen een herziene grondexploitatie waarvoor een winst is geraamd. De verliesvoorziening van € 768.000 is daarmee vrijgevallen. Daarnaast is een tussentijdse winst gerealiseerd van € 340.000. De nog te maken kosten op dit project bedragen € 2,7 mln en de nog te realiseren opbrengsten € 6,4 mln. Naar verwachting wordt het project in 2025 afgesloten. De grootste risico's schuilen op dit project nog in (1) de te realiseren verkopen en (2) het moment van verkopen. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij kennis genomen van de doorrekening en de onderliggende documentatie. Op basis hiervan concluderen wij dat de tussentijdse winstneming juist berekend is .	**Prognose resultaat op eindwaarde in k€**
Vennootschaps belasting	Als gevolg van invoering van de vennootschapsbelastingplicht (hierna: VPB) voor overheidsinstanties per 1 januari 2016 is het exploiteren van grondexploitaties bij de gemeente aangemerkt als een VPB activiteit en dient bij positieve exploitaties vanaf 2016 belasting betaald te worden over de winst. Voor 2020 bedraagt het verlies € 9.000 welke verrekend kan middels "carry back" met 2019. Hierdoor ontstaat een bate van € 2.000.	

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.5 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingsrechtmatigheid	
	Bevinding
Inkoop en aanbesteding	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel (€ 214.000 bij diensten en leveringen en € 5,3 mln bij werken) en dat enkel constateringen op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de interim controle in het najaar en de eindejaarcontrole hebben wij kennis genomen van de inkoopanalyse zoals die door de organisatie wordt uitgevoerd. Wij hebben daarnaast onze eigen controlewerkzaamheden hierop verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd. Tijdens de jaareinde controle hebben wij de inkoopanalyse over het gehele boekjaar 2020 ontvangen en hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Doordat er geen centrale, gedigitaliseerde contractenregistratie aanwezig is, kostte het vanwege corona meer inspanning om de benodigde aanbestedingsdossiers te verzamelen. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.6 Voorzieningen

Voorzieningen	
	Bevinding
APPA	Middels het raadbesluit van de vaststelling van de primaire begroting is er een dotatie aan de APPA voorziening toegevoegd van € 768.000 op basis van nieuwe berekeningen voor slapende en actieve wethouders. De berekening voor de pensioenverplichting van pensioenwethouders is gebaseerd op een verouderde sterftetabel en rekenrente. Voor 2020 zijn deze variabelen wettelijk toegestaan maar voor volgend jaar niet meer. Wij hebben begrepen dat er voor volgend jaar nieuwe berekeningen worden opgevraagd.
Groot onderhoud wegen	Voorgaand jaar hebben wij opgemerkt dat de onderhoudsplannen die ten grondslag liggen aan de voorziening groot onderhoud wegen verouderd waren en een beperkte horizon hadden. Wij hebben dit jaar vastgesteld dat er een nieuw onderhoudsplan is vastgesteld welke voldoende horizon heeft en voldoet aan de wet- en regelgeving.

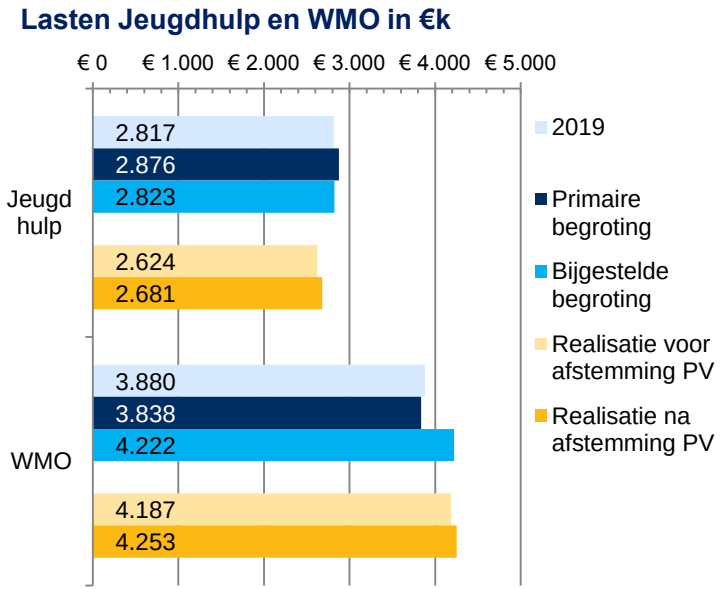
© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.7 TOZO

TOZO	
	Bevinding
Financiële Impact	De TOZO-uitkering (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) is een tijdelijke bijstand voor zelfstandigen die geraakt zijn door de coronacrisis. De regeling voorziet enerzijds in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en anderzijds in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te kunnen vangen. Uw gemeente heeft de uitvoering van deze regeling uitbesteed aan KempenPlus middels een mandaat, wat betekent dat uw gemeente uiteindelijk integraal verantwoordelijke blijft voor de rechtmatige verantwoording van deze uitkeringen in de jaarrekening. In 2020 is voor een bedrag van circa € 1,4 mln aan uitkeringen voor levensonderhoud en bedrijfskapitalen verstrekt. Deze uitkeringen worden in basis volledig door het Rijk gecompenseerd, waardoor de uitkeringen per saldo budgetneutraal zijn verwerkt in de jaarrekening. Onder de overige schulden is een terugbetalingsverplichting opgenomen aan het ministerie van SZW van circa € 2,6 mln omdat de ontvangen voorschotten hoger zijn geweest dan de verstrekte uitkeringen (exclusief de nog terug te betalen van verstrekte bedrijfskapitalen).
Rechtmatigheid	Gedurende 2020 is lange tijd onzekerheid geweest over de voorwaarden voor het recht op TOZO en de mogelijkheden om hierop te toetsen. De uitvoeringsorganisatie binnen Kempenplus heeft hierdoor achteraf een aanzienlijke inspanning moeten leveren om de getrouwheid en rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen vast te stellen. Een belangrijk onderdeel van de interne controles betreft een op TOZO toegespitste Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) analyse. Wij merken hierbij op dat deze analyse en het toegepaste M&O beleid niet is vastgesteld door uw gemeente, terwijl dit gezien de integrale verantwoordelijkheid wel de voorkeur heeft. Wij adviseren hierop in 2021 actie op te ondernemen. Wij hebben de verantwoording van KempenPlus aan uw gemeente en de daarbij horende controleverklaring geïnspecteerd. Op basis hiervan constateren wij dat de verantwoording van de TOZO lasten in uw jaarrekening inclusief SiSa bijlage vrij is van materiële fouten en onzekerheden.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

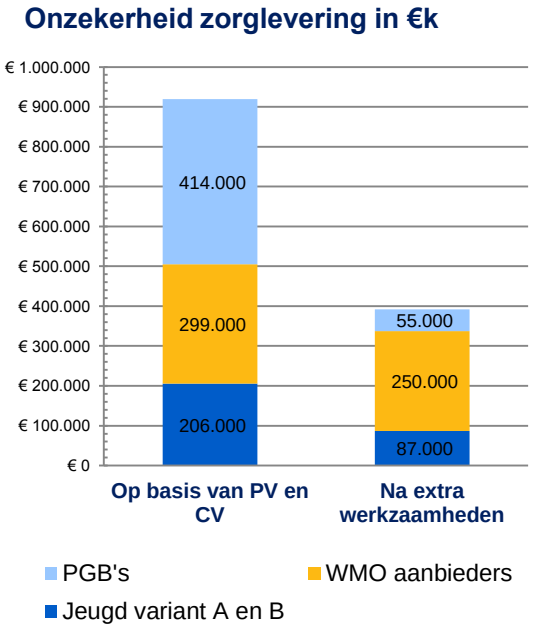
3.8 Sociaal domein – beheersing budget

Sociaal domein – beheersing budget		
	Bevinding	
Sociaal domein		De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en WMO. Deze worden in de jaarrekening verantwoord in programma 1. De totale lasten voor jeugdhulp zijn lager dan vorig jaar en de (bijgestelde) begroting. Bij WMO is zichtbaar dat de lasten toenemen ten opzichte van vorig jaar, in lijn met de bijgestelde begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de vergrijzing in combinatie met het steeds langer zelfstandig blijven wonen. Voor de verantwoording van de lasten Jeugdhulp en WMO is de gemeenten Eersel afhankelijk van de verantwoording vanuit de GRSK. Om zekerheid te krijgen over de hoogte van deze lasten en de afrekening van deze zorgkosten over 2020 met de verschillende zorgaanbieders, heeft de GRSK in april en mei 2021 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorg-administratie. Wij hebben de verantwoording van de GRSK aan de gemeente en de daarbij horende controleverklaring van de accountant geïnspecteerd. Op basis hiervan concluderen wij dat de lasten in de gemeente volledig zijn verantwoord en dat voldoende voorzichtigheid in acht is genomen.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.9 Sociaal domein – levering zorg

Sociaal domein – levering zorg	
Sociaal domein	Bevinding

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hierbij steunt de GRSK in eerste instantie op de productieverantwoordingen (PV) en accountantsverklaringen (CV) die van de zorgaanbieders worden ontvangen.

Daarnaast zijn er door de GRSK aanvullende werkzaamheden, met name cliëntonderzoeken, uitgevoerd om de zorglevering vast te stellen. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden door de GRSK is de onzekerheid op totaalniveau teruggebracht naar € 392.000. Wij hebben de verantwoording van de GRSK inzake de zorglevering en de daarbij horende controleverklaring van de accountant geïnspecteerd en het bedrag van € 392.000 aangemerkt als resterende onzekerheid in de controle voor rechtmatigheid en getrouwheid.

In ons onderzoek hebben wij in bijzonder aandacht geschonken aan de financiële gevolgen van de afspraken die met leveranciers zijn gemaakt over continuïteitsbijdragen aan zorgaanbieders (circa € 106.000) en collectief vervoerders (circa € 85.000) alsmede aan declaraties voor corona gerelateerde meerkosten (circa € 23.000). Ten aanzien hiervan zijn door ons geen onrechtmatigheden geconstateerd.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.10 Speerpunt raad

Speerpunt raad	
	Bevinding
Subsidie-verantwoording	Voor de jaarrekeningcontrole van 2019 is er vanuit de raad het speerpunt ontvangen om te controleren of de verstrekte subsidies voldoen aan de gestelde vereisten. Doordat de dossiers niet gedigitaliseerd zijn, was het niet mogelijk om deze aan ons te verstrekken en is het speerpunt uitgesteld naar de jaarrekeningcontrole van 2020. De subsidieverantwoording dient door de subsidieontvanger voor 1 juni in het volgende jaar ingediend te worden. Dit betekent dat wij de subsidieverantwoordingen over 2019 hebben gecontroleerd. Vanuit het subsidieproces vindt er een beoordeling plaats vanuit de ambtelijke organisatie middels een procesbegeleidingsformulier. Wij hebben gecontroleerd of deze begeleidingsformulieren volledig ingevuld zijn en dat de documentatie inzake de verantwoording zijn ontvangen. In de management letter hebben wij geadviseerd om in het kader van doelmatig en rechtmatig subsidiebeheer op het begeleidingsformulier beter te motiveren. Of aan de subsidievoorwaarden wordt voldaan en dit eveneens onderdeel te maken van de VIC werkzaamheden. Bij onze integrale controle van de subsidieverantwoordingen over 2019 concluderen wij hierbij tevens dat de inhoudelijke motivering beperkt aanwezig is.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	Onze rol als accountant is primair niet gericht op het ontdekken van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college van B&W. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: - Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; - Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management. Er zijn gedurende 2020 door ons **geen materiele fraudegevallen geconstateerd** en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij adviseren voor de toekomst om een frauderisicoanalyse op te stellen en een beleid te schrijven ten aanzien van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Ten aanzien van de geconstateerde fraude bij WVK-groep / Kempenplus melden wij dat dit - op basis van de op dit moment beschikbare informatie - geen directe impact heeft op de jaarrekening van uw gemeente.
Claims en juridische procedures	Er zijn **geen andere belangrijke** (dreigende en niet gewaardeerde) **claims en/of juridische procedures** met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2020, anders dan toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen. Ten aanzien van de procedure inzake de afvalinzameling 2015 -2017 is de gemeente van mening dat zij op dit moment geen betrouwbare inschatting kan maken van het risico en de mogelijke financiële impact. Onder deze omstandigheden is het vormen van een voorziening niet mogelijk. Wij kunnen instemmen met deze verwerkingswijze en vinden de opgenomen toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen passend.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	**Wij zijn onafhankelijk** van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	-	0	n.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2022	-	0	n.v.t.
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2019	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2020	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Zie bijlage 2		
H4	Specifieke uitkering sport	-	0	n.v.t.
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden	-	0	n.v.t.

Strekking controleverklaring	
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

© 2021 Crowe Foederer B.V.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

Smart decisions. Lasting value.